

7.6.2017

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

Viite Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 8.6.2017 / HE 57/2017 vp

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto

HE 57/2017 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lain-säädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi annetun hallituksen esityksen (HE 15/2017 vp) täydentämiseksi maakuntien rahoitusta koskevien ja eräiden muiden säännösten osalta

Hallituksen esitystä on valmisteltu valtiovarainministeriön johdolla eri ministeriöiden välisessä hyvässä yhteistyössä. Täydentävä esitys koskee sosiaali- ja terveysministeriön osalta joitakin kunnilta maakunnille siirtyviä tehtäviä kuten kuntouttavaa työtoimintaa sekä maatalousyrittäjien, turkistuottajien ja poronhoitajien lomituspalveluja.

Maakuntien kokonaisrahoituksesta vuoden 2017 tasossa laskien olisi noin 86 % yleiskatteellista ja loput erillismomenteilta tiettyihin tarkoituksiin jaettavaa. Sosiaali- ja terveysministeriön toimialan rahoitus olisi lähes kokonaan yleiskatteellista, mikä mahdollistaa maakunnallisen joustavuuden tehtävien hoidossa. Poikkeuksen muodostavat turkistuottajien lomituspalvelujen ja poronhoitajien sijaisavun kustannukset, joissa on päädytty erillismomenttiin, vaikka maatalouslomituksen rahoitus olisi yleiskatteelliseen osaan kuuluvaa. Hallinnollisesti kevyempi menettely olisi sisällyttää laskennallisin perustein kaikki lomituspalvelut ml. turkistuottajien lomitus ja poronhoitajien sijaisapu yleiskatteelliseen rahoitukseen, mutta valmistelussa on päädytty erillismomenttiin, koska turkisten tuottaminen ja poronhoito kohdistuvat maantieteellisesti hyvin rajatulle alueelle.

Koska maakuntien koko rahoitus tulee valtiolta, on kustannusten hillintää koskevan tavoitteen savuttamiseksi rajoitettu maakuntien käyttökustannusten tarkistamista eli rahoitusta ei tarkistettaisi jälkikäteen täysin vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntien muiden tehtävien osalta tarkastustavat poikkeavat toisistaan. Samoin kustannusten kasvupaineet poikkeavat toisistaan, sillä ikääntyneiden määrän kasvu vaikuttaa sosiaali- ja terveysmenoihin, kun taas muihin menoihin vaikuttaa enemmän yleinen inflaatio ja jossain määrin myös suhdannevaihtelut. Jotta maakunnan rahoitusaseman kehitystä ja rahoituksen riittävyyttä suhteessa sen tehtäviin voidaan arvioida, tulojen ja menojen budjetoinnin ja seurannan on oltava mahdollisimman reaaliaikaista eli huomattavasti nopeampaa. Tähän pyritään mm. aloitetulla maakuntatieto-ohjelmalla.

Ylitarkastaja

Piia Pekola

